

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 21.05.2019
Sayı: 1046

12495

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 21/05/2019

İbrahim Halil ORAL
Ankara Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları bünyesinde bulunan ve lokomotif üzerinde çalışan makinistler 5434 sayılı Emekli Sandığı kanunun 32. Maddesinin (c) bendine göre “yıpranma payı” olarak bilinen fiili hizmet süresi zammı almaktaydı. 2006 yılında çıkarılan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile bu mahiyet korunmuştu. Ancak ilgili kanunda 2008 yılında yapılan bir değişiklikle yıpranma payı alacak meslekler arasından makinistler çıkarılmıştır. Ancak iki kanun arasındaki geçiş hükümlerini düzenleyen 5754 sayılı kanunun ilgili maddeleri gereğince, geçmişte iştirakçi olanların kazanılmış hakları devam etmek durumundadır. Ancak daha sonra bu hakka sahip olan makinistlerin de yıpranma payı alamadıkları işçiler ve sendikalar tarafından dile getirilmektedir. Danıştay 11. dairesinin makinistler lehine bu konuda verdiği bir karar bulunmaktadır. Ancak son dönemde Danıştay’ın aleyhte karar verdiği öğrenilmiştir.

%90’ı tek hat işletmeciliği yapan TCDD’de gece gündüz fark etmeden görev yapan, hafta tatili, bayram tatili gibi imkanları bulunmayan, aylık ortalama 100-150 saat fazla mesai yapan makinistler aynı zamanda yoğun uykusuzluk ve yorgunluk haliyle muhatap olmaktadır. Makinistlerin çalışma ortamları da dizel motorlu lokomotiflerde gürültü seviyesi olarak insan sağlığını olumsuz etkileyen bir seviyededir. Elektrikli lokomotiflerde ise yayılan elektromanyetik alan yine sağlığı tehdit eden seviyelerdedir. Bu hususta çeşitli akademik çalışmalar ve raporlar da bulunmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Makinistlerin çalışma şartlarının ne derece ağır olduğuna dair Bakanlığınızın bir görüşü bulunmakta mıdır?
- 2- Bakanlığınızın lokomotif üzerinde çalışan makinistlerin yorucu ve yıpratıcı bir meslek icra ettiklerine dair bir görüşü var mıdır?

12495

- 3- 5754 sayılı kanunun 68. Maddesine göre daha önce iştirakçi olan makinistlerin ilgili mevzuatın işaret etmesi ve hatta bir adet de yargı kararı bulunmasına rağmen yıpranma payı alamamasının sebepleri nelerdir? Sosyal Güvenlik Kurumu'nun bu manada bir görüşü var mıdır?
- 4- Bakanlığınız Makinistlerin yıpranma payı alabilmesi için bir girişimde bulunacak mıdır?

